

DECIZIE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecător
judecători

Valentina Clevadi
Luiza Gafton, Galina Stratulat
Ion Druță, Dumitru Mardari

examinând recursurile declarate de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel și de Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 162,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii împotriva Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 162 și Trus Igor, în calitate de președinte al Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 162, privind obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel, s-a casat hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere în parte a acțiunii lui Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, s-a obligat Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 162 să furnizeze informația solicitată, s-a încasat de la Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 162 în beneficiul lui Nicolai Tiora, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii a câte 100 lei/fiecare cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 lei, în rest, cererea de chemare în judecată s-a respins,

c o n s t a ț ă :

La 23 noiembrie 2016, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii au depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Coproprietarilor în

Condominiu nr. 162 (în continuare ACC nr. 162) și Trus Igor, în calitate de președinte al ACC nr. 162, privind obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au indicat că, la 03 octombrie 2016, au expediat în adresa ACC nr. 162, fiind menționat și președintele acesteia, Trus Igor, o cerere, prin care au solicitat să le comunice în scris, cu remiterea copiilor autentice (prin semnătura administratorului și ștampila ACC nr. 162) de pe actele de referință, care a fost soluția adoptată de administrația ACC nr. 162 pe esența reclamației SA „Termocom” (în prezent SA „Termoelectrica”) din 25 mai 2016, recepționată de către Cazacu Mihail, precum și să indice dacă au contestat sumele pretinse, dacă au constatat motivele creării datoriilor respective și cine este debitorul real al acestor sume.

Reclamanții susțin că, conform avizului poștal anexat, Trus Igor a recepționat cerere menționată la 04 octombrie 2016, dar nu a oferit un răspuns, încălcând, astfel, prevederile Legii privind accesul la informație și ale Legii cu privire la petiționare.

Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii menționează că, despre reclamația SA „Termoelectrica” din 25 iunie 2016 au aflat din corespondența dusă cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Afirmă reclamanții că, prin acțiunile ilegale ale pârâților au fost prejudiciați moral, fiindu-le încălcată demnitatea de cetățeni, precum și intimidați, brutalizați și luați în derâdere, deși au dreptul să li se asigure respectarea dreptului de acces la informație, în calitatea lor de cetățeni, dar și drept membri ai ACC nr. 162 și în calitate de plătitori în beneficiul ACC nr. 162, inclusiv pentru salarizarea președintelui acesteia.

Solicită Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, obligarea ACC nr. 162 și Trus Igor, în calitate de președinte al ACC nr. 162 să furnizeze informația despre soluția adoptată de către administrația ACC nr. 162 pe esența reclamației SA „Termoelectrica” din 25 mai 2016 și dacă au fost contestate sumele pretinse, motivele creării datoriilor respective, precum și debitorul real al acestor sume, precum și încasarea în mod solidar de la pârâți a câte 500 lei/fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 cererea de chemare în judecată depusă de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii împotriva ACC nr. 162 și Trus Igor, în calitate de președinte al ACC nr. 162, privind obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 33-39).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 martie 2017, a admis apelul declarat de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel, a casat hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 și a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis în parte acțiunea înaintată de Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, s-a obligat ACC nr. 162 să furnizeze informația solicitată în cererea din 01 octombrie 2016, s-a încasat de la ACC nr. 162 în beneficiul lui Nicolai Tiora, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii a câte 100 lei/fiecare cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 lei, în rest, cererea de chemare în judecată s-a respins (f.d. 73-81).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 10 aprilie 2017, în termenul prevăzut de lege, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel, au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, în partea în care acțiunea a fost respinsă și în această parte să se emită o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii, prin care să se dispună încasarea solidară de la ACC nr. 162 și Trus Igor în beneficiul lor, a câte 500 lei/fiecare cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului au invocat că, instanța de apel în partea în care cererea de chemare în judecată a fost respinsă, a interpretat eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, reiterând în acest context motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de apel.

Suplimentar, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel au menționat că, instanța de apel nu și-a motivat decizia în partea respingerii cererii de chemare în judecată în sensul art. 239 CPC, ceea ce constituie o încălcare și a art. 6 CEDO.

Consideră recurenții că astfel, dreptul lor la despăgubire morală și compensarea cheltuielilor de judecată a fost diminuat, în raport cu alte pricini similare, contrar art. 14 CEDO.

La 12 mai 2017, în termenul prevăzut de lege, ACC nr. 162 și Trus Igor au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, au invocat că, prima instanță cert a stabilit că, a fost oferit reclamanților răspunsul prin intermediul poștei electronice, or, potrivit art. 13 al Legii privind accesul la informație, printre modalitățile accesului la informațiile oficiale, se regăsește și expedierea prin poștă, inclusiv poșta electronică. Astfel, ACC nr. 162 a furnizat informația solicitată de reclamanți.

Prin referința din 02 iunie 2017, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel au solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de ACC nr. 162 și Trus Igor.

Judecând recursurile declarate de Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel, ACC nr. 162 și Trus Igor împotriva deciziei date în apel, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de ACC nr. 162 și Trus Igor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel, de a admite recursul declarat de ACC nr. 162 și Trus Igor, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Reieșind din materialele cauzei Colegiul reține că, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, înaintând cererea de chemare în judecată împotriva ACC nr. 162 și Trus Igor, în calitate de președinte al ACC nr. 162, au solicitat încasarea despăgubirii de asigurare 22 020 lei, a penalității 3 193.36 lei, dobânzii de întârziere 2 060.23 lei și cheltuielilor de judecată - 862 lei taxa de stat și 4 000 lei cheltuieli de asistență juridică (f.d. 28-29, 32-33).

Cu certitudine se confirmă că, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii la 01 octombrie 2016, a expediat în temeiul Legii privind accesul la informație, în adresa președintelui ACC nr. 162, Trus Igor o cerere prin care au solicitat să li se comunice în scris, cu remiterea copiilor autentice (prin semnătura administratorului și ștampila ACC nr. 162) de pe actele de referință, care a fost soluția adoptată de administrația ACC nr. 162/ACC nr. 162 pe esența reclamației SA „Termocom” (în prezent SA „Termoelectrica”) nr. 79/3076 din 25 mai 2016 (f.d. 11), recepționată de către Cazacu Mihail, precum și să indice dacă au contestat sumele pretinse, dacă au constatat motivele creării datoriilor respective și cine este debitorul real al acestor sume (f.d. 9).

La fel, s-a stabilit că, președintele ACC nr. 162, Trus Igor a recepționat cererea menționată la 04 octombrie 2015, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 9).

Prin răspunsul președintelui ACC nr. 162, Trus Igor din 21 octombrie 2016, expediat prin e-mail, de la poșta electronică acc.ccl162@gmail.com la tioraliudmila@gmail.com, reclamanții - recurenți, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii au fost informați că, conducerea precedentă a ACC nr. 162 a discutat cu reprezentanții SA „Termoelectrica” despre subiectul menționat în cerere, iar la rândul său, SA „Termoelectrica” a oferit spre semnare acte de verificare, care conțineau sume pe care administrația ACC nr. 162 nu le-a acceptat și nu le-a semnat. Totodată, a informat că, recent au fost solicitate de la SA „Termoelectrica” acte de verificare pentru perioade diferite și descifrările pe debitorii reali, iar chestiunea legată de SA „Termoelectrica” va fi examinată în curând în instanța de judecată, pe când ACC nr.162 va comunica regulat Consiliului de administrație și reprezentanților despre problema abordată. La fel, a solicitat ex-administratorului, în caz dacă dispune de listele debitorilor reali, să prezinte informația disponibilă, la sediul ACC nr. 162, la ore de primire 19:00-20:00 în fiecare zi de joi, precum și predarea documentației și bunurilor menționate în raportul preliminar al Comisie de Revizie (f.d. 23).

Tot actele cauzei denotă că, la 21 octombrie 2016, ACC nr. 162 a remis în mod electronic și statutul asociației, la aceeași adresă electronică, și anume, tioraliudmila@gmail.com (f.d. 62).

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, ca neîntemeiată, invocând că, ultimii au solicitat o informație privind activitatea de management și economico-financiară a ACC nr. 162, iar informația solicitată nu are caracter public absolut, ci vizează doar asociația în cauză, membrii acesteia și persoanele terțe vizate în raportul juridic comercial invocat.

Prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că, ACC nr. 162, la 21 octombrie 2016, a expediat Liudmilei Tiora, deținătorului poștei electronice, tioraliudmila@gmail.com, spre cunoștință, inclusiv și lui Tiora Nicolai și Granovski Vitalii, răspunsul la cererea din 01 octombrie 2016 și instanța a susținut ipoteza că, răspunsul a fost recepționat de către Tiora Liudmila, indicând că, cadrul normativ nu interzice expedierea răspunsului prin poșta electronică, sensul fiind, de aducere la cunoștința destinatarului a informației.

Judecând apelul declarat de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, instanța de apel a considerat drept neîntemeiată hotărârea primei instanțe, a admis apelul cu casarea hotărârii și a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată s-a admis parțial, și anume, s-a obligat ACC nr. 162 să

furnizeze lui Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii informația solicitată în cererea din 01 octombrie 2016 și s-a încasat suma de la ACC nr. 162 în beneficiul lui Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii a câte 100 lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 lei, în rest, cu respingerea cererii de chemare în judecată, fiind motivată soluția în baza prevederilor Legii privind accesul la informație.

Conform art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Astfel, potrivit art. 6 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate și sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Iar, conform prevederilor art. 10 alin. (1) și (2) al Legii menționate, se indică direct că, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

Potrivit dispozițiilor art. 11 alin.(1) și art. 16 alin. (1) al aceleiași Legi, furnizorul de informații este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal. Informația va fi furnizată, de regulă, în momentul în care aceasta va fi disponibilă, adică atunci când informația se va afla în posesia furnizorului și va fi susceptibilă de a fi remisă solicitantului, conform modalității alese.

Aici, se va remarca că, potrivit art. 13 alin. (1) lit. e) al Legii enunțate, una din modalitățile accesului la informațiile oficiale este: expedierea prin poștă (*inclusiv poșta electronică*) a copiei de pe document, informație (de pe unele părți ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informației într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectiv, iar art. 19 alin. (2) al Legii suscitată, furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.

Potrivit art. art. 118 alin. (1), 121 alin. (1), 130 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Instanța judecătorească reține spre

examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În circumstanțele relevate și conform normelor de drept material enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, prima instanță justificat a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii, dat fiind faptul că, ACC nr. 162 s-a conformat prevederilor art. 13 alin. (1) lit. e) al Legii privind accesul la informație și a expediat la poșta electronică care-i aparține Liudmilei Tiora, și anume, tioraliudmila@gmail.com, răspunsul la cererea din 01 octombrie 2016, în vederea aducerii la cunoștință și lui Tiora Nicolai și Granovskii Vitalii, conținutul răspunsului acordat, or, din însăși denumirea adresei electronice, reiese numele și prenumele destinatarului, adică a Ludmilei Tiora și ipoteza că, a recepționat mesajul în cauză.

În conexiunea celor expuse, instanța de recurs respinge argumentul Liudmilei Tiora, precum că, răspunsul acordat de ACC nr. 162 la 21 octombrie 2016, expediat prin intermediul poștei electronice nu ar fi ajuns la destinatar, deoarece adresa electronică, tioraliudmila@gmail.com, nu-i aparține și deține un alt e-mail, tiora_1@incloud.com, or, acestea după conținut sunt asemănătoare, după numele „tiora” și fiecare persoană poate avea nelimitat adrese electronice pe diferite portaluri web, care pot fi utilizate concomitent.

Colegiul apreciază critic soluția instanței de apel și nejustificată, deoarece în susținerea poziției de admitere în parte a cererii de chemare în judecată nu poate fi reținut că, președintele ACC nr. 162, Trus Igor urma să ofere lui Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii răspunsul în formă scrisă, or, din materialele pricinii rezultă că, președintele ACC nr. 162, Trus Igor, în vederea asigurării și respectării accesului la informație, expedia neîntârziat răspunsurile solicitate, atât în formă scrisă, cât și în mod electronic, prin intermediul poștei electronice. (f.d. 23, 61,62)

Relevă Colegiul că, Tiora Nicolai, Tiora Liudmila și Granovski Vitalii fiind locatarii blocului locativ din mun. Chișinău, str. Ginta Latină, 19, ap.168 și respectiv, ap.238, care se află în gestiunea ACC nr. 162, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ginta Latină, 19, răspunsul ACC nr. 162 din 21 octombrie 2016 la cererea din 01 octombrie 2016, îl puteau ridica personal la sediul ACC nr. 162, în fiecare zi de joi, începând cu ora 19:00-20:00 (f.d. 63), or, din explicațiile date în prima instanță, în ședința de judecată din 21 decembrie 2016, Tiora Ludmila a

indicat că este membru al ACC nr. 162 și că, joi, la orele de audiență la sediul asociației nu se prezintă, deoarece sunt prezenți rău-platnicii pe care i-a acționat în judecată pentru datoriile acumulate, fiind fost președinte a ACC nr. 162, inclusiv a menționat și faptul că, dorește informația solicitată în formă scrisă (f.d. 27), fapt ce denotă modul intenționat a Ludmillei Tiora de a solicita răspunsul doar în formă scrisă.

Mai mult ca atât, prima instanță a constatat în mod corect că, răspunsul ACC nr. 162 din 21 octombrie 2016 ar fi ajuns totuși, la destinatarul, Tiora Ludmila, însă obiecțiile au rămas a fi în privința formei de materializare a răspunsului, iar pe cale de consecință, este important faptul că, informația solicitată a ajuns la destinatarul indicat în cererea privind furnizarea informațiilor.

Fiind investit cu judecarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii împotriva ACC nr. 162 și Trus Igor, în calitate de președinte al ACC nr. 162, privind obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la recursul declarat de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel, instanța de recurs menționează că, urmare a respingerii cererii de chemare în judecată înaintată, cerințele invocate în recurs condiționează respingerea acestora.

Față de cele ce preced și având în vedere că, circumstanțele pricinii au fost constatate de instanța de fond, care a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel și de a admite recursul declarat de ACC nr. 162, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) și b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii, prin intermediul reprezentantului, avocatul Chetrușcă Viorel.

Se admite recursul declarat de Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 162.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 și se menține hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Tiora Nicolai, Tiora Liudmila, Granovski Vitalii împotriva Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 162 și Trus Igor, în calitate de președinte al Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 162, privind obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadî

judecători

Luiza Gafton

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Ion Druță